

Türkiye - Çekoslovakya Tütün Protokolünün yeniden yürürlüğe konulması için teati edilen mektupların onanması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri, Gümrük ve Tekel ve Ticaret komisyonları raporları (1/373)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71/712, 6/1005

12 . IV . 1952

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

10 Kasım 1950 tarihli Türkiye - Çekoslovakya Tütün Protokolünün yeniden yürürlüğe konulması için teati edilen mektupların onanması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 11 . III . 1952 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısı gerekçe ve ilişkileriyle birlikte sunulmuştur.

Sözü geçen mektupların, 5589 sayılı kanunla süresi uzatılan 4582 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca 10 . III . 1952 tarihli ve 3/14597 sayılı Kararla onanmış olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan

A. Menderes

GEREKÇE

Türkiye ile Çekoslovakya arasındaki 9 Temmuz 1949 tarihli Ticaret Anlaşmasının 6 ncı maddesine uygun olarak toplanan Muhtelit Komisyonun çalışmaları neticesinde 10 Kasım 1950 tarihinde Ankara'da imzalanan Türkiye - Çekoslovakya Tütün Protokolünün meriyet müddeti 30 Haziran 1951 de sona ermişti.

Aynı tarihte yürürlükten kalkan 9 Temmuz 1949 tarihli Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları 6 Kasım 1951 tarihinde mektup teatisi suretiyle 30 Haziran 1952 ye kadar temdit edilmiş bulunmaktadır. İşbu temdit sırasında, Çek makamlarının, anlaşmalara ek mezkûr Tütün Protokolünün de yine bir sene müddetle uzatılmasını talep etmeleri üzerine keyfiyet ilgili makamlarımızla müştereken incelenmiş ve teklif menfaatlerimize uygun görülerek, anlaşmaların temdidi için teati edilen mektupta, Tütün Protokolünün de yeniden yürürlüğe konulması derpiş edilmmişti.

Bunun üzerine, Çekoslovakya'nın memleketimizden tütün mübayaasını temin eden işbu Protokol, Prag'ta, Prag Elçiliğimizle Çekoslovakya Dışişleri Bakanlığı arasında 19 Ocak 1952 tarihinde, mektup teatisi suretiyle, 30 Haziran 1952 ye kadar yeniden meriyete konmuştur.

Protokol hükümlerine nazaran, Çekoslovakya'nın 1 ton ile 1500 ton arasındaki ilk kısım tütün mübayaaları için tütün kıymetinin % 25 i, 1500 ton ile 3000 ton arasındaki mübayaaları için, tütün kıymetinin % 33 ü ; 3000 tonu aşan kısım için tütün kıymetinin % 40 ı nispetinde, Protokole ek listedeki Çekoslovak mallarının ithaline müsaade olunacaktır.

Çekoslovak Hükümetinin Tütün Protokolünü yenilemek hususunda vâkı talepleri üzerine kabul ettiğimiz şekil Protokolün temdidi olmayıp, yeniden bir sene müddetle aynen meriyete konul-

masıdır. Protokolün temdidini halinde, tütün satışımız mukabilinde ithaline müsaade edeceğimiz Protokole ek listedeki Çekoslovak mallarının nispeti, Çekoslovakya'ya ihraç edilen tütün kıymetinin % 25 inden hesap edilmeyecek; Protokolün ilk tatbik devresi olan 1951 - 1952 mevsimi zarfında satılmış tütün kıymetinin ilâvesi suretiyle daha yüksek nispetler üzerinden (% 33, % 40) hesap edilecekti. Buna mukabil teçdit edilmek suretiyle mevkiî meriyete girmekte olan mezkûr Protokolün tatbiki ise 1950 - 1951 devresinin devamı şeklinde nazarı itibara alınmayacak ve Protokol mevzuu Çek mallarına mütâallik ithal müsaadeleri 1951 - 1952 devresindeki tütün satışlarımızın % 25 inden başlamak üzere Protokolde tesbit edilen muayyen nispetler dâhilinde verilecektir.

Dışişleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Dışişleri Komisyonu

Esas No. 1/373

Karar No. 31

10 . V . 1952

Yüksek Başkanlığa

Komisyonumuza havale edilmiş olan «Türkiye - Çekoslovakya Tütün Protokolünün yeni yürürlüğe konulması için teati edilen mektupların onanması hakkında kanun tasarısı» Dışişleri, Gümrük ve Tekel ve Ticaret bakanlıkları temsilcileri hazır olduğu halde incelendi.

9 Temmuz 1949 tarihli Türkiye - Çekoslovakya Ticaret Anlaşmasının 6 ncı maddesine uygun olarak Ankara'da 10 Kasım 1950 tarihinde imzalanan Tütün Protokolü 30 Haziran 1951 de sona ermişti. Mezkûr Ticaret Anlaşmasının da aynı tarihte sona ermesi üzerine Hükümetimizin teşebbüsü ile mektup teatisi suretiyle yürürlük süresi bir yıl daha temdit edilmiş ve Çekoslovak Hükümeti Türkiye - Çekoslovakya Tütün Protokolünün de yürürlük süresinin uzatılması için Hükümetimize mukabil teklifte bulunmuştur. İki Hükümet arasında teati edilen mektuplar neticesinde Tütün Pro-

tokolü 30 Haziran 1952 tarihine kadar tekrar meriyete konmuştur.

Bir sene daha temdit edilen Protokol memleket menfaatlerine uygun görülmüş ve tasarı oybirliğiyle aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Gümrük ve Tekel Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Dışişleri K. Başkanı

yerine Sözcü

Niğde

N. Bilge

Ankara

S. M. Arsal

Kâtip

Denizli

A. Çobanoğlu

Bolu

F. Belen

İmzada bulunamadı

Erzurum

R. S. Burçak

Konya

Z. Ebüzziyya

İzmir

O. Kapani

Mardin

K. Türkoğlu

İzmir

V. Mentuş

Muğla

Z. Mandalinci

Gümrük ve Tekel Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Gümrük ve Tekel Komisyonu

Esas No. 1/373

Karar No. 24

21 . V . 1952

Yüksek Başkanlığa

10 . V . 1952 tarihinde komisyonumuza havale edilen Türkiye - Çekoslovakya Tütün Protokolünün yeniden yürürlüğe konulması için teati edilen mektupların onaması hakkındaki kanun tasarısı incelendi.

Netice :

Bir sene daha temdit edilen Protokol memleket menfaatlerine uygun görülmüş ve tasarı oy birliğiyle aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Ticaret Komisyonuna

gönderilmek üzere yüksek Başkanlığa sunulur.
Gümrük ve T. Komisyonu

Başkanı

Trabzon

M. Goloğlu

Kâtip

Samsun

İsmail Işın

Afyon K.

B. Oynaganlı

İmzada bulunamadı

Kastamonu

A. Keskin

Tokad

M. Özdemir

Sözcü

Sivas

R. Ökten

Ağrı

H. Ötörk

Konya

A. F. Ağaoglu

Kırşehir

E. Kaman

Ticaret Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Ticaret Komisyonu

Esas No. 1/373

Karar No. 28

19 . VI . 1952

Yüksek Başkanlığa

Türkiye - Çekoslovakya Tütün Protokolünün yeniden yürürlüğe konulması için teati edilen mektupların onanması hakkında kanun tasarısı 21 . V . 1952 tarihinde komisyonumuza havale edilmiş ve komisyonumuzun iki oturumunda ilgili Bakanlıklar temsilcilerinin iştirakiyle incelenmiştir.

10 Kasım 1950 tarihinde Ankara'da imzalanan Tütün Protokolünün 30 Haziran 1951 de sona ermesi üzerine, Hükümetimiz mektup teatisi suretiyle sürenin bir yıl daha temdit edilmesini istemiş ve Çekoslovak Hükümetinin de aynı arzuyu izhar etmesi üzerine Tütün Protokolü 30 Haziran 1952 tarihine kadar uzatılmıştır.

Bir sene uzatılan tütün protokolünün memleket menfaatlerimize uygun olduğu görülmüş, teati edilen mektupların onanması hakkındaki

kanun tasarısı ekseriyetle ve aynen kabul edilmiştir.

Kamutayın Yüksek tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Ticaret K. Başkanı

İstanbul

B. Nedim Göknül

Kâtip

Ankara

Salâhattin Benli

İmzada bulunamadı

Afyon K.

G. Yiğitbaş

Bolu

Vahit Yöntem

Kastamonu

Ş. Kerimzade

Erzurum

Said Başak

Kırklareli

Sıtkı Pökkip

İmzada bulunamadı

Sözcü

Balıkesir

Enver Gürel

Afyon K.

S. Kerman

Ankara

H. Bulgurlu

Kars

Fevzi Aktaş

Kütahya

Mecdet Alkin

Kütahya Rize Sivas
A. Kavuncu O. Kavrakoğlu Hüseyin Yüksel
İmzada bulunamadı İmzada bulunamadı

Yozgad
Faik Erbaş
İmzada bulunamadı

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

10 Kasım 1950 tarihli Türkiye - Çekoslovakya
Tütün Protokolünün yeniden yürürlüğe konul-
ması için teati edilen mektupların onanması hak-
kında kanun tasarısı

MADDE 1. — Türkiye - Çekoslovakya Tütün Protokolünün, 30 Haziran 1952 tarihine kadar yeniden yürürlüğe konulması için, 19 Ocak 1952 tarihinde Prag'ta Prag Elçiliğimizle Çekoslovakya Dışişleri Bakanlığı arasında imza ve teati edilen mektuplar kabul edilmiş ve onanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan
A. Menderes

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
S. Aşaoğlu

Devlet Bakanı
Millî Savunma Bakanı
H. Köymen
Dışişleri Bakanı
F. Köprülü
Millî Eğitim Bakanı
T. İleri
Eko. ve Ticaret Bakanı
Muhlis Ete
G. ve Tekel Bakanı
S. Yırcalı
Ulaştırma Bakanı
S. Kurtbek

Adalet Bakanı
R. Nasuhioğlu
İçişleri Bakanı ve
Devlet Bakanı V.
F. L. Karaosmanoğlu
Maliye Bakanı
H. Polatkan
Bayındırlık Bakanı
K. Zeytinoğlu
Sa. ve So. Y. Bakanı
Dr. E. H. Üstündağ
Tarım Bakanı
N. Ökmen
Çalışma Bakanı
ve İşletmeler Bakanı V.
N. Özsan

Bay Bakan,

1951 - 1952 mevsimi zarfında, Çekoslovak Hükümetine yeni tütün mubayaaları imkânını temin eylemek maksadiyle Hükümetimin, 10 Kasım 1950 tarihli Tütün Protokolünü, 30 Haziran 1952 tarihine kadar yeniden yürürlüğe koymak hususunda mutabık olduğunu Ekselânslarına bildirmekle şeref kazanırım.

Mezkûr Protokolün ilk tatbik devresi zarfında icra kılınan tütün mubayaalarından mütehadis bakıyenin tasfiyesi iki hükümetimiz arasında hususi bir anlaşma mevzuu olacaktır.

Yukardaki hususlar üzerinde Çekoslovak Hükümetinin mutabakatını teyit eylesesini Ekselânslarından rica ederim.

Üstün saygılarımın kabulünü rica ederim, Bay Bakan.

Ekselâns Viliam Siroky
Başbakan Yardımcısı
Dışişleri Bakanı.
Prag.

S. R. Arbol

Prag; 19 Ocak 1952

Bay Elçi,

Mefadı aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubu aldığımı bildirmekle şeref kazanırım :

«1951 - 1952 mevsimi zarfında, Çekoslovak Hükümetine yeni tütün mubayaaları imkânını temin eylemek maksadiyle Hükümetimin, 10 Kasım 1950 tarihli Tütün Protokolünü, 30 Haziran 1952 tarihine kadar yürürlüğe koymak hususunda mutabık olduğunu Ekselânslarına bildirmekle şeref kazanırım.

Mezkûr Protokolün ilk tatbik devresi zarfında icra kılınan tütün mubayaalarından mütehadis bakıyenin tasfiyesi iki hükümetimiz arasında hususi bir anlaşma mevzuu olacaktır.

Yukardaki hususlar üzerinde Çekoslovak Hükümetinin mutabakatını teyit eylesesini Ekselânslarından rica ederim.

Üstün saygılarımın kabulünü rica ederim, Bay Bakan.»

Yukarıdaki hususlarda Hükümetimin mutabık olduğunu Ekselânslarına bildirmekle şeref kazanırım.

Üstün saygılarımın kabulünü rica ederim, Bay Elçi.

Ekselâns Salâhaddin Arbol
Türkiye Orta Elçisi
Prag.

V. Siroky